

5. ÜNİTE “DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI” KONU TEKRAR SORU CEVAPLARI

1-) Bir ülkede farklı siyasi partilerin bulunması gerekli midir?

C: Demokrasinin temel ilkelerinden biri de çoğulculuktur. Mecliste birçok partinin bulunması mecliste farklı görüşlerin temsil edilmesini sağlar. Bir ülkede ne kadar çok parti varsa o kadar farklı düşünce ve görüş mecliste temsil edilme imkanı kazanır. Çok partili hayat demokrasiyi güçlendirir.

2-) Fırka ya da parti nedir?

C: Yurt sorunları ve ülkenin yönetimi konusunda ortak bir düşünce ve amaç çevresinde toplanan kimselerin oluşturduğu, anayasaya ve yasalara göre kurulmuş siyasal örgüt. Yurt sorunları ve ülkenin yönetimi konusunda ortak bir düşünce ve amaç çevresinde toplanan kimselerin oluşturduğu, anayasaya ve yasalara göre kurulmuş siyasal örgüt.

3-) Türk tarihinde partiler ne zaman kurulmuştur ve Türk tarihindeki ilk partinin adı nedir?

C: Meşrutiyetin ilan edilmesiyle beraber ülkemizde partiler kurulmaya başlanmıştır. Türk tarihinde kurulan ilk parti İttihat ve Terakki Partisi'dir daha sonra farklı partiler kurulmuştur. Birinci Dünya Savaşı sonucunda ülkemizin işgal edilmesi sebebiyle partiler dağılmış ve önemini kaybetmiştir.

4-) Birinci TBMM'nin önceliği nedir?

C: İlk TBMM' de küçük gruplar olsa da vatani kurtarmak için herkes siyasi görüşlerini bir kenara bırakmış ortak amaç olan düşmanı yurttan atmak için tüm vekiller bir arada çalışmışlardır. Yani ilk önce vatan kurtarılmış sonra siyaset ve inkılaplar yapılmıştır.

5-) Millî Mücadele Döneminde ve Türkiye Cumhuriyeti'nde parti kurulma süreci nasıl olmuştur?

C: Vatani işgalden kurtarmak için Millî Mücadele'ye öncülük eden TBMM'de her siyasi görüşten insan vardı ama hepsinin ilk ve tek amacı vatani işgalden kurtarmaktı. Vatan işgalden kurtarıncı fikir çatışmaları ve siyasi kopuşlar başladı ve sonucunda yeni kurulan Türk devletinde partiler kuruldu.

6-) TBMM'de temelde hangi gruplar vardı?

C: Mecliste bazı siyasi gruplar vardı örneğin: Yeşil Ordu Grubu, Tenasüt Grubu, İstiklal Grubu, Müdafai Hukuk Grubu gibi. Ancak mecliste en temel iki grup vardı Mustafa Kemal'i destekleyen birinci grup ve ona muhalefet eden ikinci grup, bu ayrılış sonucunda da mecliste partiler kurulmuştur.

7-) İktidar partisi ve muhalefet partisi ne demektir?

C: Egemenliği halk adına elinde bulunduran en çok oyu alıp ülkeyi halk adına yöneten partiye iktidar partisi denir. Muhalefet ise siyasette yönetme gücünü elinde bulundurmeyen kişiler ve gruplardır. Muhalefet partiside yeterli oyu alamayıp iktidar olamayan ve iktidar partisini denetleyen diğer partilere verilen isimdir.8-) Halkçılık ilkesini açıklayınız.

8-)Yeni Türk devletinin ilk kurulan partisinin adı nedir ve nasıl kurulmuştur?

C: Mecliste Mustafa Kemal ve taraftarlarının bulunduğu Birinci Grup beraber hareket etmek amacıyla Müdafaa-i Hukuk Grubu kurmuşlardı. Daha sonra Mustafa Kemal bu grubu bir parti çatısı altında toplamak istedi ve 1922 yılında Halk Fırkası adıyla yeni Türk devletinin partisi kuruldu.

Bu bağlantıyı açarak Instagram sayfamı takip edebilirsiniz: <https://www.instagram.com/sosyalkulubu.lgs/>

5. ÜNİTE “DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI”

KONU TEKRAR SORU CEVAPLARI

9-) Halk Fırkası hangi isimleri almıştır?

C: 1922 yılında Halk Fırkası adı altında kurulmuş ancak cumhuriyetin ilan edilmesi ve cumhuriyet kelimesini başka bir partiye mâl edilmesini engellemek için partinin adı 1924 yılında Cumhuriyet Halk Fırkası olmuştur. 1935 yılında da fırka kelimesi yerine parti kelimesi getirilmiştir.

10-) Halk Fırkası'nın özellikleri nelerdir?

C: Yeni Türk devletinin ilk kurulan partisidir. Partinin ekonomik görüşü devletçiliktir. Modernleşmeyi, laikliği, çağdaşlaşmayı ve Batıya ayak uydurmayı hedef alan bir partidir. Vefat edene kadar başkanlığını Mustafa Kemal Atatürk yapmıştır. Partinin amblemi altı oktur bu okların her biri altı Atatürk ilkesini temsil eder.

11-) Türkiye Cumhuriyeti'nde kurulan ilk muhalefet partisi ve ilk çok partili hayata geçiş denemesi adı nedir?

C: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

12-) İlk muhalefet partisini kuranlar kimlerdir?

C: Milli mücadelenin önemli kahramanları ve Mustafa Kemal'in silah arkadaşları Kazım Karabekir Paşa, Ali Fuat Paşa, Rauf Bey, Refet Paşa, Adnan Adıvar, tarafından kurulmuştur.

13-) Mustafa Kemal'in yakın silah arkadaşlarının Halk Fırkası'ndan ayrılarak yeni bir parti kurulmasının nedenleri nelerdir?

C: Liderlik mücadelesi - Fikir çatışmaları - Yapılan bazı inkılapları acele ve aşırı bulma

14-) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın özellikleri nelerdir?

C: İlk çok partili hayata geçiş denemesi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın 58 maddeden oluşan parti programında özetle şunları söylemişlerdir;

- Devletin şeklinin halkın hakimiyetine dayanan cumhuriyet olduğunu,
- Dinsel düşüncelere ve inançlara saygılı olduklarını,
- Eğitimin millî olmasını,
- Devletin ekonomik hayatta olmaması gerektiğini ve serbest piyasa ekonomisini yani liberalizmi savunduklarını,

15-) İlk çok partili hayata geçiş denemesi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası neden kapatılmıştır?

C: Parti programındaki dini inanç ve fikirlere saygılı prensibi partinin başına iş açmış, bu madde nedeniyle Mustafa Kemal muhalifleri, saltanat ve hilafet yanlıları bu parti etrafında toplanmışlardır. 1925 yılında Musul'u almak için İngiliz kışkırtması ve dini sömürü sonucu Doğu Anadolu'da çıkan büyük isyanla bu parti ilişkilendirilmiştir. Ülkenin doğusunda yaşanan olaylarda rolü olduğu gerekçesiyle Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası İstiklal Mahkemesi tarafından Takrir-i Sükun kanunu çerçevesinde kapatılmıştır. Parti yedi ay faaliyet gösterebilmiştir.

16-) Ülkenin doğusunda bir ayaklanma çıkması ve partinin kapatılması neyin göstergesidir?

C: Ülke çok partili hayata hazır değildir. Bu isyan nedeniyle ilk muhalefet partisi kapatılmış ilk çok partili hayata geçiş denemesi başarısız olmuştur.

5. ÜNİTE “DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI”

KONU TEKRAR SORU CEVAPLARI

17-) 1930 yılında kurulan ikinci çok partili hayata geçiş denemesinin adı nedir ve kurucusu kimdir?

C: Serbest Cumhuriyet Fırkası kurucusu Fethi Okyar'dır.

18-) İkinci çok partili hayatı geçiş denemesinin yapılmasına, yeni bir parti kurulmasına kim öncülük etmiştir ve nedeni nedir?

C: Mustafa Kemal Atatürk yeni bir parti kurulmasını Fethi Bey'den bizzat istemiştir. Çünkü Mustafa Kemal demokrasiye bağlı bir liderdir ve çok partili hayatı geçiş yapılmasını istemektedir.

19-) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasının nedenleri nelerdir?

C:

- Çok partili hayata geçerek demokrasiyi güçlendirmek.
- İktidardaki parti olan CHP'yi muhalefet partisi kurarak denetlemek.
- 1929 Dünya ekonomik bunalımı sebebiyle ülkedeki ekonomik sıkıntıya çare bulmak.
- Farklı politikaları hayata geçirerek ülkedeki sorunları çözmek.
- Mecliste farklı görüşlerin de temsil edilmesini sağlamak.

20-) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın özellikleri nelerdir?

C: Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın parti kuruluş tüzüğünde cumhuriyete ve inkılaplara bağlı kalınacağı, dini konularda laiklik ilkesine uygun hareket edileceği ve ekonomik olarak liberalizmin savunulacağı vurgulanmıştır.

21-) İkinci çok partili hayata geçiş denemesi olan Serbest Cumhuriyet Fırkası neden kapatılmıştır?

C: Fethi Bey partisini tanıtmak amacıyla İzmir seyahatine çıkmıştır Fethi Bey'i İzmir'de elli bine yakın insan karşılamıştır. İzmir'de CHP aleyhinde olaylar çıkmıştır. İzmir'de yaşanan olumsuz olaylar, hilafet ve saltanat yanlılarının bu parti etrafında toplanması nedeniyle Fethi Okyar partisini kendi isteğiyle kapatmıştır. İkinci çok partili hayata geçiş denemesi de üç ay sürmüştür.

22-) Atatürk döneminde çok partili hayata geçilmiş midir?

C: Toplumun çok partili hayatı hazır olmaması sebebiyle Atatürk döneminde çok partili hayatı geçilememiştir. Ülkemizde çok partili hayata geçilmesinde Birleşmiş Milletler'in tek partili yönetimleri benimsememesi büyük rol oynamıştır. 1945 yılında Millî Kalkınma Partisi'nin, 1946 yılında da Demokrat Parti'nin kurulmasıyla çok partili hayata ülkemizde geçiş yapılmıştır.

23-) Mustafa Kemal'e suikast girişiminde bulunanların amaçları nedir?

C: Mustafa Kemal Atatürk millî egemenliğe dayanan kişi, zümre, sınıf ayrıcalığını yok eden bir devlet kurmuştur. Bu durumdan rahatsız olan kişiler eski güçlü dönemlerine dönmek amacıyla bir suikast düzenlemişlerdir. Eğer Atatürk'ü öldürürsek Cumhuriyet yıkılır, saltanat tekrar gelir, bizde eski gücümüze kavuşuruz diye düşünen insanlar Mustafa Kemal'e suikast girişiminde bulunmuştur.

5. ÜNİTE “DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI”

KONU TEKRAR SORU CEVAPLARI

24-) İzmir Suikastı girişimi nasıl gerçekleşmiştir?

C: Suikast girişimi düzenleyenlerin başında eski milletvekillerinden Ziya Hurşit ve bazı eski İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri vardı. Ziya Hurşit iki tane tetikçi tuttu Laz Ziya ve Gürcü Yusuf. Atatürk'ün Ege gezisine çıktığını öğrenen bu hainler suikastı İzmir'de yapmayı planladılar. Planları şöyledi; Mustafa Kemal Atatürk İzmir'de Kemeraltı'nda dar bir yerden geçerken Atatürk'e suikast düzenleyecekler, sahilde bekleyen Giritli Şevki'de onları motorla sakız Adası'na kaçıracaktı. Ancak Atatürk Balıkesir'den İzmir'e bir gün geç gelince durumdan şüphelenen ve korkan Giritli Şevki olanları gidip İzmir valisi ne anlatmıştır. Alınan tedbirler sonucunda tüm suikastçılar yakalanmış İstiklal Mahkemeleri kurulmuş ve suçlular çok ağır şekilde cezalandırılmıştır.

25-) Mustafa Kemal Atatürk İzmir suikastını sonucunda hangi meşhur sözünü söylemiştir?

C: Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır; ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.

26-) Türk halkı bu suikast girişimi sonucunda nasıl bir tepki göstermiştir?

C: Tüm yurttta bu girişimi lanetleyen gösteriler yapılmıştır. Mustafa Kemal'e destek telgrafları ve mektupları yollanmıştır. İzmirliiler Mustafa Kemal'in kaldığı otelin önünde toplanarak ona sevgi gösterisinde bulunmuşlardır.

27-) Türkiye Cumhuriyeti neden birçok tehdidin hedefindedir?

C: Türkiye; Asya, Avrupa ve Afrika kıtaların kesişim noktasında bulunan, Asya ve Avrupa arasında bir köprü görevi gören, Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nın bulunduğu, Dünya petrol sahasına komşu, üç tarafı denizlerle çevrili, iklim çeşitliliği olan, maden çeşitliliği bakımından şanslı, tarım ürünü bakımından bereketli, tarihi ve doğal güzellikler bakımından çok zengin bir ülkedir. Bu özellikleri sebebiyle jeopolitik konumu çok önemli olan Türkiye üzerinde amaçları olan iç ve dış tehditler mevcuttur. Örneğin İtalya'nın 1930'lu yılların başlarından itibaren yayılmacı bir politika izlemeye başlaması ve hedefinde Doğu Akdeniz'in olması Türkiye için bir tehdit oluşturmuştur. Günümüzde de başka kirli amaçları olan devletlerin gözü ülkemiz üzerindedir.

28-) Ülkemize yönelik iç ve dış tehditlerin amaçları nelerdir?

C: Dış tehdit unsurları; Türkiye'nin bu zengin özelliklerinin tamamını veya bir bölümünü ele geçirmeyi hedeflerler veya başka amaçlara ulaşmak için Türkiye'yi kullanmak istemektedirler.

İç tehdit unsurları; Cumhuriyetimizin değişmez özelliklerini (Türkiye Cumhuriyeti laik, demokratik, Atatürk milliyetçiliğine bağlı sosyal bir hukuk devletidir) benimsemeyen, din, ırk, kültür çeşitliliğimizi bahane ederek eskiye dönmek amacıyla olan veya kendi düşünceleri çerçevesinde yönetim kurmak isteyen toplulukların dış güç ve devletlerden destek alarak ülkemiz üzerinde yürüttükleri faaliyetlerle Türkiye'yi yıkmak veya bölmek istemektedirler. Örneğin yakın tarihte ülke içindeki hain unsurların 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe girişimiyle Türkiye Cumhuriyeti karşı karşıya kalmıştır. Ancak fedakâr Türk halkının müdahalesiyle darbe girişimi başarısız olmuştur.

LGS'ye yönelik püf noktaları, bilmemiz gerekenleri, konularımızla alakalı tarihi olayları ve bu tarz kaynakları toplu olarak paylaştığım Instagram sayfamda bu bağlantıyı açarak katılabilirsiniz: <https://www.instagram.com/sosyalkulubu.lgs/>

LGS'YE HAZIRLAYAN 678 SORUNUN BULUNDUĞU SORU BANKAMIZ

⚡ ⚡ İNTRO YAYINLARI 8.SINIF SORU BANKALARI ⚡ ⚡

!!!!2024 LGS zorluk seviyesi ile tam uyumlu!!!

- Yeşil testler ilgili kazanımın temel düzeydeki testidir.
- Mavi testler ilgili kazanımın kavrama düzeyindeki testidir.
- Turuncu testler ilgili kazanımın ileri düzeydeki testidir.
- Bu bölümleri belirtildiği gibi hiyerarşik bir düzende ele alarak öğrencilerde kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesini amaçladık.
- Kitaplarımızda ortalama %35 kolay, %50 orta ve %15 zor seviyede soru bulunmaktadır.

Kitabımızın demosunu inceleyebilirsiniz.

SINAVDAN ÖNCE ÇÖZÜMESİ GEREKEN SON 264 SORU İNTROSKOP

INTRO
YAYINLARI
"Bu intro allanınız"

İNTROSKOP

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

SINAVDAN ÖNCE ÇÖZÜLMESİ GEREKEN
SON 264 SORU

L
G
S

LGS'DE EN ÇOK ÇIKAN KONULAR BU KİTAPTA!

Ferat MENGİ

Kitabımızdaki soru dağılımı LGS'de çıkması gereken kazanımların sayısı ile paralel olacak şekilde hazırlandı.

LGS ANALİZİ

LGS sınavı öncesi unutulmaması gereken önemli bilgiler, "İNTROSKOP BİLGİ" olarak paylaşıldı.

ÖNEMLİ BİLGİLER

Kitabımızın sol bölümünde tüm LGS sorularının analizlerine göre hazırlanmış sorular bulunmaktadır.

İNTROSKOP SORULARI

Kitabımızın sağ bölümünde LGS'de çıkan en önemli sorular ve bizim hazırladığımız "LGS'NİN İNTROSKOP" soruları yer almaktadır.

LGS'DE ÇIKAN SORULAR